

ALBU PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

Muudatused kehtestatud Albu Põhikooli
direktori 03.11. 2015 käskkirjaga nr II-2/34

ÜLDSÄTTED

Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Albu Põhikooli (edaspidi Kooli) õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määruse nr 1 “Põhikooli riiklik õppekava” alusel.

Kooli õppekava koostamisel lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning olemasolevaid ressursse.

Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatuna lisadena.

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- kooli väärtused ja eripära;
- kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
- õppekorraldus – tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, vaba tunniressursi kasutamine, läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik, eesti keelest erinevate võõrkeelte kasutamine õppeaineti, riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused;
- õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sealhulgas õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline;
- III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
- õpilaste arengu, õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
- hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
- karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpetajate koostöö ja planeerimise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti järgmiselt:

- keel ja kirjandus;
- võõrkeeled;
- matemaatika;
- loodusained;
- sotsiaalsained;
- kunstained;
- tehnoloogia;
- kehaline kasvatus.

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA, ÕPPE- JA KASVATUS-EESMÄRGID

Alusväärtused

Kooli alusväärtuseks on õpilased ja õpetajad, kelle koostöö põhineb soovil õppida ja õpetada, loovusel ja ettevõtlikkusel ning positiivsel ja säästval ellusuhtumisel. Koolis peetakse lugu endast ja teistest, ollakse sõbralikud ja avatud. Me arvestame igaühe individuaalsusega, tunneme rõõmu koos tegemisest. Koostöös anname võimaluse julgelt algatada, arukalt tegutseda, vastutada ja hoolida.

Läbimõeldud ja mõtestatud õppe-kasvatustöö korraldus koolis on orienteeritud toimetuleku-, õpi- ja suhtlemisosluse arendamisele ning kus väärtuste, tervislike eluviiside ning huvitegevuse arendamise kaudu kujunenud teadmised, oskused ja hoiakud võimaldavad jätkata haridusteed ning tulla toime ühiskonnas.

Kool on arenev, traditsioone järgiv, kuid uuendusmeelne põhikool. Me väärtustame rahvuslikku vaimust, kodukoha ajaloo- ja kultuuriloolist tausta, loodust ja keskkonda.

Õppe- ja kasvatusesmärgid

Koolis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Kool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Siin luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas, riigis.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

Õppe- ja kasvatusprotsessi kaudu loob kool tingimused üld-, valdkonna ja õppeainepädevuste saavutamiseks.

Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

Üldpädevused on:

- **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegsete kultuurisündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
- **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma tugevaid ja nõrku külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;
- **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja –strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;
- **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust, kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;

- **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- **ettevõtlikkuspädevus** - suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukalt riske;
- **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast maailmas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumite loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduses sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus; suutlikkus ja tahe oma teadmisi tutvustada ka kaasõpilastele. IKT õpetus toimub kõikides õppeainetes lõimituna õpetajate ühistööna ning valikaine informaatika õpetamise kaudu.

Üldpädevused täpsustatakse ainekavades.

Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja koolivälise tegevuse.

Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

Kooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja –hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimuvad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimete kohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslaste ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib

uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskuju, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarendamiseks.

Õpet kavandades ja ellu viies:

- arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
- arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- võimaldatakse õpilasele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igähe individuaalsust.

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning – viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab

aineülest käsitust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;
- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- ollakse avatud vabale arvamustevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooli raamatukogu;
- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid;

- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

Õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

I kooliastmes taotletavad pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetöök. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

II kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;

- tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

III kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuses rõhuasetused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhivad ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- pikemaajaliste õppetülesannete (sealhulgas uurimuslike õppetülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- õpilaste erivõimete ja huvid arendamisele;
- õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

2. ÕPPEKORRALDUS

Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivast seadusandlusest, õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest, ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest. Õppetöö toimub traditsioonilise aineõppe vormis. I kooliastmes kasutatakse ka üldõpetuse elemente. Lisaks tavapärasele õppetööle toimuvad üldjuhul üks kord veerandis projektipäevad (õppekäigud, ekskursioonid, õuesõpe, uurimuslik õpe jms).

2.1.Kohustuslikud ja valikõppeained

Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- keel ja kirjandus;
- võõrkeeled: A-võõrkeel, B võõrkeel ;
- matemaatika: matemaatika;
- loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia ;
- sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
- kunstained: muusika, kunst;
- tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;
- kehaline kasvatus: kehaline kasvatus.

A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt, B-võõrkeelena vene keelt.

Kooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

- informaatika ja majandusõpe.

2.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus.

	1. kl	2. kl	3. kl	I ka	4. kl	5. kl	6. kl	II ka	7. kl	8. kl	9. kl	III ka
eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
A-võõrkeel		1*	3	4	4*	4*	3	11	3	3	3	9
B-võõrkeel							3	3	3	3	3	9
matemaatika	4*	4*	4	12	5*	5*	5	15	5	4	4	13
loodusõpetus	1	2*	2*	5	2	2	3	7	2			2
geograafia									2/1*	2	2	5,5
bioloogia									1/2*	2	2	5,5
keemia										2	2	4
füüsika										2	2	4
ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
muusika	2	2	2	6	2	2*	1	5	1	1	1	3
kunst	2	1	2/1	4,5	2*	1	1	4	1	1	1	3
tööõpetus	1	2	1/2	4,5								
käsitöö ja kodundus tehnoloogiaõpetus					1	2	2	5	2	2	1	5
kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
valikained	1	1	1	3	1	2	1	4	1	1	1	3
nädalakoormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

* lisatund vaba tunniressursi arvelt

Valikõppeainete loendid ja valimise põhimõtted

Kool võimaldab õpilasele õppe valikainetes alljärgnevalt

	1. kl	2. kl	3. kl	I ka	4. kl	5. kl	6. kl	II ka	7. kl	8. kl	9. kl	III ka
majandusõpe	1	1	1	3	1	1		2			1	1
informaatika						1	1	2	1	1		2

Valikainete valimise põhimõtted:

- valikainete valiku teeb kool, kooskõlastades valikainete loendi kooli hoolekoguga;
- valikainete valikul on määravaks kvalifitseeritud spetsialisti olemasolu;
- valikainete sisuline pool peab täiendama üld- ja valdkonnapädevusi ning toetama aineõpet;
- õpilase nädalakoormus ei tohi ületada lubatud õppetundide arvu nädalas;
- valitud õppeaine ainekava tuleb läbida täies mahus.

2.3. Erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

Kõigi õppeainete õppekeeleks on eesti keel, võõrkeelt õpitakse valdavas osas samas võõrkeeles

2.4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- **õppekeskkonna korralduses** – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärke;
- **aineõppes** – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi ainetüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- **valikainete valikul** – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- **läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös** – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega **klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust** ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

- **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Liikluskasvatus

Kooli ülesanne on vastavalt “Liiklusseadusele” viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt Vabariigi Valitsuse 27.10.2011 määrusele nr 136 “Laste liikluskasvatuse kord”.

Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse integreerituna ainetundides. Koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis.

III klassis viiakse läbi jalgratturiõpe.

3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED, ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad õppe-huviringid. Tegutsevad koorid, muusika-, kunsti-, näite-, sõnakunsti-, arvuti- ja meediaringid. Viiakse läbi pilliõpet.

Hea keeleoskuse tagamiseks alustatakse A võõrkeele (inglise keel) õppimisega II klassis.

Tehnoloogiaalase mõtlemise arendamist toetavad informaatikatunnid V – VIII klassis ja arvutiringid (ühendatud robotikaga) II – IV klassile ning ka fotograafiaga ühendatud meediaringi tegevus.

Andekatega toimub individuaalne töö ettevalmistamisel aineolümpiaadideks ja konkurssideks. Neid suunatakse osalema TÜ Teaduskooli jm veebipõhistesse võistlustesse.

Õppekava rakendamist toetab ka koostöö erinevate partneritega: SA A. H. Tammsaare muuseum, Järvamaa muuseum, keskkonnahariduskeskused, raamatukogu, rahvamaja,

Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskus, Ahula Lasteaed Algkool, Albu Laste Mängutuba, piirkonna koolide ühendus, Järvamaa Kutsehariduskeskus jt.

Lapsevanemad ja vilistlased on kaasatud kooli õppetegevusse: tundide ja ürituste läbiviimise, loovtööde juhendamise ning karjääriplaneerimise alastes tegevustesse.

Kooli arengukavast, põhieesmärkidest, traditsioonidest, spordi- ja huvitegevusest lähtuvalt kavandab kool ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust. Kavandatud ülekooliline tegevus on sätestatud kooli üldtööplaanis. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks kasutatakse üldjuhul aega, mida võimaldab kooli päevakava. Need planeeritakse õppeveerandi viimasele nädalale, kui kooli üldtööplaanis ei ole muud ajalist täpsustust.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid toetavad õpilaste väärtus-, sotsiaalsete, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevuste omandamist.

Projekte võivad algatada ka õpilasesindus ja kooli hoolekogu.

4. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

Üldsätted

1. Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv.
2. Loovtööks ei ole üldjuhul ainekavas ettenähtud töö.
3. Keelte-, loodus-, tehnoloogia-, sotsiaalainetes ning matemaatikas on loovtöö liikideks üldjuhul kirjalik õpilasuurimus või projektitöö.
4. Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.
5. Õpilaste uurimistöid säilitatakse Albu Põhikooli raamatukogus.

Loovtöö korraldus

1. III kooliastmes korraldab kool 8. klassi õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.
2. Loovtööks võib olla uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline töö.
3. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased.
4. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.
5. Loovtöö esitamise tähtaeg on 1. aprill.
6. Loovtöö kaitsmine toimub IV veerandil toimuval kooli õpilaskonverentsil.

Loovtöö liigid

1. Õpilasuurimus

Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Uurimistöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

2. Projekt

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

3. Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö

Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming aga ka muusikateose esitamine. Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.

Loovtöö teema valimine

1. Kooli õppenõukogu kinnitatud laiema teema põhjal teevad õpilased täpsema teemavaliku ning valivad tööd juhendava õpetaja.
2. Loovtöö rõhuasetus ja teemavaldkond kinnitatakse igal õppeaastal ja selle valimisel arvestatakse õpilaste ja aineõpetajate ettepanekutega.
3. Kõik aineõpetajad esitavad loovtöö teemad septembri õppenõukogus.
4. Eelneval kokkuleppel juhendajaga võib õpilane välja pakkuda ka oma teema.
5. Õppeaasta alguses (8. klassis) valib õpilane loovtöö teema kinnitatud teemade hulgast.
6. Õpilastele, kes ei ole teemat valinud, määratakse see.
7. Igas õppeaines saavad teemat valida 2 õpilast. Õppeaineid lõimiva või kollektiivse töö puhul võib osalejaid olla rohkem kui 2. Töö jaotatakse alateemadeks vastavalt osalevate õpilaste arvule ja loovtöö kirjaliku osa maht suureneb/kahekordistub.

Loovtöö juhendamine ja teostamine

1. Iga õppeaasta 1. oktoobriks määrab direktor uurimistööde juhendajad ja kinnitab valitud uurimistööde teemad.
2. 8. klassi õpilane planeerib loovtöö teostamise koos juhendajaga õppeaasta alguses ja teeb seda väljatöötatud plaani alusel kogu õppeaasta vältel.
3. Õpilase nõustamine toimub kogu tegevuse vältel vastavalt vajadusele, kuid mitte vähem, kui kavandatud.
4. Lõimiva kollektiivse loovtöö korral võib õpilasel olla mitu juhendajat.
5. Õpilane:
  - Valib valdkonna või õppeaine ning esialgse teema;
  - Valib septembrikuu jooksul juhendaja;
  - Koostab kava (plaani);
  - Otsib teemakohast kirjandust, allikaid;
  - Valib uurimistöö metoodika;
  - Kogub andmeid, viib läbi uuringuid ja vaatlusi;
  - Analüüsib uurimismaterjali;
  - Töötleb andmed;
  - Kirjutab töö teksti;
  - Annab perioodiliselt aru juhendajale;
  - Vormistab töö nõuetekohaselt;
  - Koostab esitluse.
6. Töö juhendaja:
  - Aitab õpilast teemavalikul ja tegevusplaani koostamisel;
  - Soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
  - Jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele;
  - Jälgib ajakava täitmist;

- Nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- Täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- Hindab õpilase jooksvat tööd ning teeb ettepaneku töö hindamiseks;
- Esitab komisjonile kokkuvõtva aruande loovtöö valmimisest koos kalendaarse ajakavaga.

7. Kirjaliku loovtöö maht on 10 – 14 (6 – 10) lehekülge.

8. Loovtöö tegemist ja sooritamist koordineerib klassijuhataja, kes tutvustab õpilastele kooliastme alguses loovtöö sooritamise protsessi.

Loovtöö esitlemine

1. Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on kokkulepitud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma uurimis- või praktilise töö (kunsti- või projektitöö vm) koos kirjaliku osaga.
2. Loovtöö esitlemine toimub 8. klassi IV õppeveerandi lõpus õpilaskonverentsil.
3. Loovtöö esitlemisel õpilane:
  - Selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
  - Tutvustab kasutatud meeto(dit)deid;
  - Esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.
4. Ettekanne on õpilasel kirjaliku tekstina ettevalmistatud.
5. Esitlust on soovitav näitlikustada kas stendiettekande, multimeedia, audiovisuaalsete jm vahenditega.

Loovtöö hindamine

1. Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu kolmeliikmeline hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle. Töö sisul on suurem kaal kui vormistusel.
2. Loovtööle annab komisjon kirjeldava sõnalise kokkuvõtva hinnangu. Hinnang antakse:
  - **Töö sisule:** töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus, terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;
  - Kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja sulle teostamist, samuti uute seoste loomise oskust;
  - Muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;
  - **Loovtöö protsessile:** õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimist, kokkulepetest kinnipidamist, ideederohkust, suhtlemisoskust;
  - **Loovtöö vormistamisele:** teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine ja viitamine;
  - **Loovtöö esitlemisele:** esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.
3. Juhul, kui loovtööle antakse mitterahuldav hinnang, täiendab õpilane tööd 9. klassis ja esitab töö kaitsmisele hiljemalt 15. märtsiks.

Loovtöö vormistamine

1. Loovtöö esitatakse arvutikirjas korrektselt vormistatud ja köidetud.
2. Töö osad on: tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, töö põhiosa (peatükid, alapeatükid), kokkuvõtte sh enesehinnang, kasutatud allikad, lisad.
3. Kunsti- ja projektitöö ülesehitus: tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, töökäigu kirjeldus, kokkuvõtte sh enesehinnang tööle, kasutatud allikad.
4. Pöörata tähelepanu teksti keelele ja stiilile: sõnastus peab olema selge ja korrektne, töös ei tohi olla õigekirjavigu.
5. Uurimistööl peab olema ühtne kujundus (ääred, lõigud, leheküljenumbrid, pealkirjad, esiletõstmised). Tööd võib illustreerida piltide ja graafikutega.

6. Tekst kirjutatakse A4 formaadis valge paberi ühele poolele. Kirja suurus 12, pealkirjades 14, reavahe 1,5, kirjatüüp Times New Roman. Lehekülje üles ja vasakusse serva jäetakse 3 – 4 cm, paremale 1 – 2 cm laiune äär. Töö leheküljed nummerdatakse. Lehekülgi arvestatakse tiitellehest, mida ei nummerdata.

5. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

Kool lähtub põhimõtetest, et:

- kvaliteetne põhiharidus on kättesaadav kõigile isikutele sõltumata nende sotsiaalsest või majanduslikust taustast või hariduslikest erivajadustest;
- õpilaste liikumisel ühelt kooliastmelt või haridustasemelt teisele ei ole takistusi;
- oma tegevuse korraldamisel lähtub kool piirkonna eripärast, õpilaste vajadustest ja huvidest, vanemate ettepanekutest.

Koolis toimub statsionaarne tavaõpe, kus kõiki õppekavas loetletud õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel vastavalt tunnijaotusplaani alusel koostatud tunniplaanile.

Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas ja huviringides korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust.

Kooli õppe- ja kasvatus korraldus on reglementeeritud kooli kodukorras ja põhimääruses.

Õpilase vanema ja direktori või direktori poolt volitatud pedagoogi kokkuleppel arvestab kool õppekavavälisest õppimisest koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Kool arvestab “Põhikooli ja gümnaasiumiseaduses” sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, samuti õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid.

Õppeaasta koosneb õppeveeranditest ning haridus- ja teadusministri poolt kehtestatud koolivaheaegadest.

Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õppeveerandi jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks õppeveerandi algul.

Hindamise korraldus

Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja –viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Põhikooli I kooliastmel (1. klassis ja 2. klassis I veerandil) kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent. Õpilase koolist lahkumisel tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, teisendada käesoleva paragrahvi punktis 3 sätestatud hindedeskaalale.

Põhikooli I kooliastmel (2. klassis alates II veerandist ja 3. klassis) , II ja III kooliastmel hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne “5” on “väga hea”, “4” – “hea”, “3” – “rahuldav”, “2” “puudulik”, “1” “nõrk”.

Õpilastel, kellele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse seal sätestatud erisustega.

Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta 4 korda õppeaastas. Veerandihinnete kõrval kajastuvad e-kooli ainepäevikutes ka vastava aineõpetaja lisatud hoolsuse ja käitumise hinne, mille alusel klassijuhataja esitab kirjaliku tagasiside vanemale, mis kantakse klassitunnistusele.

Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted, hindamise sageduse ja aja teeb aineõpetaja õpilastele teatavaks iga veerandi alguses. Õpetaja täidab e-kooli vastavas tabelis ja oma töökavas veerandi jooksul toimuvad kontrolltööd, testid ettekanded jt hinnatavad tegevused.

Õpilasi ja vanemaid teavitatakse hinnetest ja hinnangutest üldjuhul e-kooli kaudu, vajadusel kaks korda õppeveerandi jooksul hinnetelehe kaudu.

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.

Kujundav hindamine

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaasõpilastelt või enesehinnangu kaudu enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), aga ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta. Koolipere annab kogu päeva vältel õpilasele tagasisidet, et toetada tema käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Arenguveestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (teadmised ja oskused, käitumine, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon). Arenguveestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja õpitulemuste kohta ning seada uued eesmärgid. Oluline arenguveestluse osa on õpilase enesehindamine.

Kujundava hindamise ühe vahendina kasutab I kooliaste õpimappi. II ja III kooliastmes otsustab õpimapi kasutamise aineõpetaja, märkides selle valiku oma töökavasse. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis.

Hindamisel viie palli süsteemis:

- hindegas „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

- hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasises õppimisel või edasises elus;
- hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus;
- hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks 10 koolipäeva peale hinde e-kooli kandmist. Erandjuhul tuleb õpilasel õpetajaga eraldi kokku leppida.

Sõnalisi hinnanguid kasutatakse 1. klassis ja 2. klassi I veerandil õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel. Sõnaline hinnang väljendab:

- millises osas on õpilane soovitud tulemused saavutanud;
- millises osas esineb õpilasel vajakajäämisi;
- võrdlust õpilase varasemate õpitulemuste ning tema võimete ja vajadustega.

Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

Kokkuvõttev hinne on koolis õppeaine veerandi- ja aastahinne. Veerandihinne pannakse välja õppeperioodi lõpul antud õppeperioodi jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

Õppeainetes, mida õpitakse ühe nädalatunniga, pannakse veerandihinded välja 2. ja 4. õppeperioodi lõpus.

I kooliastmes (1. klassis ja 2. klassis I veerandil) kasutatakse kokkuvõtva hindamisena iga õppeperioodi lõpus toimuvat kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmist, millel ei pea olema numbrilist ekvivalenti. Kokkuvõtvast hinnangus peab selgelt kajastuma, kuid võrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

Kui õppeperioodi keskel on õppeaine veerandihinne või –hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või –hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hinnele “nõrk” või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.

Õpilasele, kelle veerandihinne on “puudulik” või “nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabirühm vm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Veerandihinnete või –hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt veerandihinnetest või –hinnangutest tuleks välja panna aastahinne “puudulik” või “nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või –hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi. Täiendav õppetöö fikseeritakse e-koolis.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

Sätetatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

Põhikooli lõpetamine

Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.

Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

6. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED JA TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

Õpilaste juhendamine

Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Konsultatsioonide ajad on kooli veebilehel.

Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Meetmete rakendamine õppeperioodi lõpus kõigile, kellel on veerandihinne “puudulik” või “nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud

hinne välja panemata, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Võimalikud tugimeetmed:

- individuaalse õppekava rakendamine;
- suunamine logopeedilisse õpiabirühma;
- suunamine ajutise õpiraskusega õpilaste rühma;
- muu tugisüsteemi rakendamine (pikapäevarühm, abiõpetaja, suunamine spetsialisti konsultatsioonile väljaspool kooli, koostöö lapsevanemaga)

Õpiabi osutamine õppeperioodi lõpus - tuleb rakendada kõigile, kellel on või tuleks välja panna aastahinne “puudulik” või “nõrk”.

- täiendava õppetöö rakendamine;
- individuaalse õppekava rakendamine;
- nõustamiskomisjoni suunamine – põhineb õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi analüüsil ning HEV koordinaatori, eripedagoogi, klassijuhataja, aineõpetaja ja juhtkonna koostöös tehtud ettepanekul;
- klassikursust kordama jätmise – kui täiendav õppetöö ei andnud tulemusi ning individuaalset õppekava ei ole otstarbekas rakendada.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorraldus

Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid jms) või taotletavates õpitulemustes.

Hariduslike erivajadustega õpilaste tööd koordineerib koolis HEV koordinaator, kes koondab vajadusel ühte kooli tugispetsialistid: eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi, psühholoogi, õpiabi õpetajad.

HEV koordinaator toetab ja juhendab õpetajaid hariduslike erivajaduste väljaselgitamisel ning teeb ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Õpilase hariduslike erivajaduste väljaselgitamiseks viiakse koolis läbi pedagoogilist hindamist, õpilase käitumise vaatlust ning logopeedilisi uuringuid. Saadud teave koondatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile. Vajadusel soovitatakse lapsevanemale õpilase psühholoogilist hindamist või meditsiinilisi uuringuid väljaspool kooli.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

Kui eesti õppekeelega koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane, võib kool õpilase vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada "Eesti keel teise keelena" ainekava alusel.

Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada vaba tunniressurssi.

7. KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

Karjäärinõustamine toimub 1. – 9. klassini ja on planeeritud tegevustena aine- ja töökavades, huvitegevuse tööplaanis ja klassijuhatajatöös.

Karjääriteenuse korraldust koolis koordineerib karjäärikoordinaator.

Koolis osutatakse karjääriteenust III kooliastme õpilastele, et abistada õpilasi haridustee jätkamisel valikute tegemisel ning kujundada valmisolekut tööjõuturul parema rakendatavuse saavutamisel.

8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja koostöös kooli karjäärikoordinaatoriga ja Järvamaa Rajaleidja keskuse spetsialistidega erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele.

8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja erinevaid õppeasutusi tutvustavaid infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõttesse.

Koostöös Järvamaa Kutsehariduskeskusega saavad 8. klassi õpilased III veerandil kord nädalas eelkutseõpet.

Karjäärinõustamist toetab valikaine majandusõpe.

7.- 9. klassi õpilased osalevad Järvamaa majandus- ja ettevõtluspäeval, karjäärimesikesel, Teeviidal ja kutseõppeasutuste ning gümnaasiumide lahtiste uste päevadel.

8. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

Õpilase ja vanema teavitamine ja nõustamine

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitletavates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks iga õppeperioodi algul.

Kooli ja kodu koostöö koordineerimiseks kutsub direktor üks kord aastas kokku lastevanemate üldkoosoleku.

Õpilasele tagatakse vähemalt eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Arenguestlus viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguestluse korraldamise tingimustele ja korrale.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tagab õpilastele karjääriteenuste kättesaadavuse.

Koolikorralduslikud dokumendid on kättesaadavad kooli kodulehel.

9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Koolis töötab arendusgrupp, mis suunab kooli tegevust ja võtab vastu seisukohad kooli arengu, tegevuse, vara, eelarve, töötajate töötasustamise ja juhtimisega seotud küsimustes. Arendusgruppi kuuluvad kooli direktor, majandusjuhataja, infojuht, töötajate usaldusisik ja vajadusel teised direktori poolt määratud isikud.

Koolis on valitud ainevaldkondade juhid, kes teevad koostööd ainevaldkonna õpetajatega ainekavade täiendamise, lõimingute, pädevuste ja läbivate teemade rakendamise osas.

Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevuse või mõne muu hetkel päevakorras oleva õppe-kasvatustöö teemaga.

Õpetajad koostavad kooli õppekava ja ainekava alusel töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

Õpetajad koostavad oma ainetes töökavad. Õpetaja töökava koostatakse kooli õppekavas esitatud ainekavade alusel. Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist

Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, õpitavaid

teemasid, õppesisu, planeeritud kontrolli ja hindamist, seotust läbivate teemade ja üldpädevustega.

Õpetaja teeb töökava ja esitab selle juhtkonnale selle õppeperioodi alguses, mille kohta töökava koostati.

10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate ning juhtkonna, kooli hoolekogu, vanemate, kooli pidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd põhikooli riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.

Kooliõppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme, töös osalevad kõik pedagoogid. Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.

Albu Põhikooli õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.